

Stručný obsah

Kapitola 1

Veřejné finance a rozpočtový proces v ČR

Kapitola opakuje definice relevantních pojmů a kategorií veřejných financí. Dále rozebírá základní teoretické předpoklady veřejných financí, vysvětluje bazické legislativní normy, do kterých je zasazen rozpočtový proces ČR a naše rozpočtová soustava a organizace zakládané a zřizované státem. V závěru kapitoly jsou načrtnuty aktuální směry reformy veřejných financí, se kterými se studenti formou samostudia blíže seznámí na webových stránkách MF ČR. Taktéž je nezbytné na stejných stránkách nastudovat státní rozpočet ČR.

Kapitola 2

Rozpočty územních samosprávných celků

Kapitola prezentuje požadavky na finanční systém územní samosprávy. Osvětluje příjmovou a výdajovou stránku rozpočtů obcí a krajů a specifiká rozpočtového procesu na úrovni územních samosprávných celků. Analogicky s první kapitolou jsou v této kapitole rozebrány organizace zřizované a zakládané územními samosprávnými celky.

Kapitola 3

Systém fondového (mimorozpočtového) financování v ČR

V kapitole jsou zdůrazněny odlišnosti, funkce a geneze fondového (mimorozpočtového) financování v rámci systému veřejných financí ČR. Je podána definice a klasifikace fondů. Kapitola se přednostně orientuje na státní (účelové) fondy, fondy podpory podnikání a privatizační (majetkové) fondy. Role svěřeneckých fondů v ČR je jen stručně naznačena a kapitola odkazuje na studium relevantní literatury.

Kapitola 4

Daňová a fiskální politika

Kapitola rekapituluje poznatky z makroekonomie ve vztahu fiskální a monetární politiky. V rámci fiskální politiky zvýrazňuje stabilizační funkci daní a analyzuje daňovou politiku v ČR od roku 1989 do současnosti. V návaznosti na daňovou politiku naší země je podán výklad daňové politiky v zemích OECD včetně srovnání struktury zdanění.

Kapitola 5

Krátkodobá fiskální nerovnováha

Kapitola po definičním vymezení krátkodobé fiskální nerovnováhy se věnuje základní typologii deficitů. Ilustruje deficity ve světě a rozebírá způsoby financování deficitů. Kapitola vyúsťuje v posouzení vývoje deficitu v ČR.

Kapitola 6

Dlouhodobá fiskální nerovnováha

Obdobným způsobem je podán výklad této kapitoly, kdy po základní definici dlouhodobé fiskální nerovnováhy se rozvádí členění veřejného dluhu, jeho měření a rozklad. Dále je poukázáno na rizika zadlužení a možnosti řešení dluhu. Kapitola je finalizována sledováním vývoje veřejného dluhu v ČR.

Kapitola 7

Rozpočet Evropské unie

Touto kapitolou začíná evropská problematika. Kapitola charakterizuje mezinárodní (nadnárodní) veřejné finance. Úžeji se pak věnuje rozpočtovému procesu v EU, příjmové a výdajové stránce rozpočtu EU, strukturálním operacím a předstupním fondům a finančním aspektům přistoupení ČR k EU.

Kapitola 8

Souhra národních fiskálních politik s monetární politikou v Evropské měnové unii

Kapitola rozebírá příčiny vytvoření Evropské měnové unie, objasňuje argumenty fiskální vyrovnanosti a generace Paktu stability a růstu. Dále sleduje důvody daňové harmonizace a směry harmonizace daní v EU. Kapitola vyúsťuje v aktuální situaci vývoje harmonizace daní v ČR s právem Evropské unie.

Úplný obsah

1. Veřejné finance a rozpočtový proces v ČR	13
1.1 Rozpočtová soustava a rozpočtový proces	15
1.2 Veřejné příjmy a výdaje	19
1.3 Rozpočtová pravidla ČR	21
1.4 Organizace zakládané a zřizované státem	25
1.5 Reforma veřejných financí	30
2. Rozpočty územních samosprávných celků	35
2.1 Požadavky na finanční systém územní samosprávy	37
2.2 Rozpočet obce	38
2.3 Rozpočtový proces	41
2.4 Specifika rozpočtu kraje	44
2.5 Vlastní příjmy obcí	49
2.6 Příjmy krajských rozpočtů	55
2.7 Organizace zakládané a zřizované územními samosprávnými celky	58
2.8 Systém dotací a programů	60
2.9 Návrhové finanční zdroje územních samosprávných celků	62
3. Systém fondového (mimorozpočtového) financování v ČR	69
3.1 Definice a klasifikace fondů	70
3.2 Místo a úloha fondů a agentur ve struktuře veřejných rozpočtů	71
3.3 Státní (účelové) fondy v ČR	75
3.4 Fondy podpory podnikání v ČR (vládní agentury)	81
3.5 Privatizační (majetkové) fondy v ČR	86
3.6 Svěřenecké fondy v ČR	88
4. Daňová a fiskální politika	93
4.1 Vztah fiskální a monetární politiky	95
4.2 Stabilizační funkce daní	95
4.3 Daňová politika v ČR od 1989, výnosy daní	98
4.4 Daňová politika v zemích skupiny OECD	100
4.5 Srovnání struktury zdanění zemí OECD	101
5. Krátkodobá fiskální nerovnováha	105
5.1 Definice	107
5.2 Základní typologie deficitů	107
5.3 Deficity ve světě	111
5.4 Financování deficitů	111
5.5 Kritéria	113
5.6 Situace v ČR	114

6. Dlouhodobá fiskální nerovnováha	117
6.1 Definice	118
6.2 Členění veřejného dluhu	119
6.3 Měření dluhu a jeho rozklad	120
6.4 Rizika zadlužení a možnosti řešení dluhu	121
6.5 Situace v ČR	122
7. Rozpočet Evropské unie	127
7.1 Definice	129
7.2 Charakteristika mezinárodních veřejných financí	129
7.3 Příjmy a výdaje rozpočtu EU a procedura jeho schvalování	133
7.4 Finanční aspekty přistoupení ČR k EU a čerpání z fondů	139
8. Souhra národních fiskálních politik s monetární politikou v Evropské měnové unii	149
8.1 Vytvoření Evropské měnové unie	150
8.2 Proč usilovat o fiskální vyrovnanost?	151
8.3 Pakt stability a růstu (Stability and Growth Pact)	152
8.4 Důvody daňové harmonizace	154
8.5 Harmonizace daní v EU	155
8.6 Harmonizace daní ČR s právem EU	157